

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 45.

Stockholm den 2 December 1909.

2:a årg.

Prenumerationspris: 1/4 år . . . kr. 4: 50 1/2 år . . . kr. 2: 50 3/4 " . . . " 3: 50 1 " . . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: Kl. 11—12. Sthlm 1909. F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginaiannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 % 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	--	---	---

Fri medborgarinna — bättre fostrarinna.

Hvarje tid möter med nya kraf, större och allvarligare än föregående tiders. Sådana allvarliga kraf är det, som de nu uppväxande komma att ställas inför, och huru de komma att förhålla sig till dessa, därpå beror det, huru framtiden gestaltar sig. Men att dana denna tid tillhör icke blott dem, utan ock, kanske i ännu högre grad, dem som ha de ungas vård och fostran om hand. Ha dessa ej förstått sin tids kraf, och ha de ej sökt att, hvad de kunnat, fylla dessa, så är det ej möjligt, att de kunna förstå den nya tiden och fostra för den.

Att mången fostrare blifvit efter och på grund däraf ej kunnat leda de unga och dana dem för det kommande samhället, beror delvis på bristande intresse för tidens stora frågor. Särskildt gäller detta kvinnorna, mödrarna, på hvilka dock lejonparten af de ungas fostran hvilar. Till stor del bära dessa själfva ansvaret härför, emedan de — åtminstone många af dem — låtit sig upptagas af de små intressena, men en del af detta ansvar drabbar också samhället, som ställt kvinnorna utanför de stora och viktiga frågorna och som hindrat dem att känna och förstå hvad tiden också kräfft af dem.

Kvinnorna ha dock alltmer börjat inse dessa brister, och de arbeta nu allvarligt och med kraft för att erhålla den ställning i samhället, som skall

göra dem mera mogna för deras fostraregärning. De hoppas få komma med i arbetet för sitt land och för sitt folk, och de tro fast och visst, att detta arbete också skall väcka dem till större och rikare intressen. De veta nämligen, att den, som har större intressen, bättre kan fostra än den, som endast har små, de veta, att om man skall kunna gifva, och om möjligt gifva mycket, så fordras först och främst att själf äga.

Med ett vaknadt intresse följer helt naturligt att kvinnorna mera än förr skola söka vinna kunskap om sådana frågor, som de skola ställas inför. Hitills har deras kunskap, på få undantag när, varit ganska ringa, och hos många har man till och med förmärkt en häpnadsväckande okunnighet om det allra enklaste af det som rör samhället. Detta ha männen ej uraktlåtit att peka på, och många af dem ha därpå dragit den slutsatsen, att kvinnorna just ingenting begripa. På huru många sätt, stundom kanske ganska sårande, har ej mannen låtit sin hustru förstå detta, och huru ofta ha ej sönerna genom sitt handlingssätt visat, att sådana ord fallit i god jord, och huru ofta ha dessa ej till och med öppet uttalat, att modern ingenting begriper. Skulle sönerna däremot förmärka, att deras mor hade intresse för och kunskap om äfven det mera allmänna, som måhända också börjat intressera dem, så skulle de

Promenaddräcker och Kappor

Vår stora mellangenre rekommenderas.

Elegant smak! Solidt arbete! Förmånliga priser!

GUSTAF HOLMBLOMS KAPPAFFÄR, NORRMALMSTORG

L. Dr. Carl Malmström

helt visst få större aktning för hennes omdöme i öfrigt, och då kanske de bättre skulle komma att taga vara på de förmaningar och råd, som en mor, med eller utan sådan kunskap i fråga och oberoende däraf, på ett så kärleksfullt sätt kan gifva, hvilka råd de unga så väl behöfva, när de skola börja lifvet på egen hand.

För att bättre kunna fylla sin uppgift som fostrare måste kvinnorna ställas jämsides med männen, och därför hafva de också satt detta såsom mål för sina sträfvanen. De behöfva detta för att inom hemmet framstå såsom personligheter, auktoriteter, till hvilka de unga måste se upp och för hvilka de måste böja sig. Många af de sorgliga företeelserna inom vår tid äro beroende på att så stora skaror af barn fått växa upp utan någon auktoritet. Ha de så inom hemmet fått vara sina egna herrar och i allt fått följa sin egen vilja, fordra de ock att få gå samma väg, när de komma ut i lifvet. De vilja därför ej böja sig för Gud, öfverhet eller lagar, och när de ej helt kunna frigöra sig därifrån, växer deras trots, eggadt af sådana som gärna vilja leda och hvilka de unga så gärna vilja sätta som auktoriteter, men som ej fostrats till ädla personligheter, hvilka kunna och vilja leda till det rätta. Till ett lif i hat, missnöje och olycka går en sådan väg. Det gäller därför för alla fostrare att vakna upp och inse nödvändigheten af att hos de unga väcka aktning för föräldramyndighet, för lagar och för öfverhet. Det gäller ock, att hvar och en som älskar de unga och som vill verka för en lycklig framtid för den kommande generationen också ställer sig med i arbetet för att kvinnan måtte få en högre ställning, på det att hon må kunna växa sig andligen friare, starkare och rikare och sålunda bättre fylla sin uppgift som fostrarinna.

Då fostrarens uppgift är att så mycket som möjligt bana den väg, som de unga skola gå, och som de framdeles skola gå på egen hand, är det så mycket som kvinnorna som fostrarinnor skulle vilja bevaka. Huru måste det ej helt naturligt vara dem angeläget att på något sätt få vara med om lösningen af sådana frågor som gälla uppfostran, och då särskildt den kvinnliga, hvilken hittills varit allt för litet tillgodosedd. Detta gäller särskildt den högre undervisningen. Läroverken för gossar har staten helt tagit om hand, då de högre flickskolorna däremot endast få understöd, dock ej högre än att terminsafgifterna där ställa sig synnerligen höga. I många hem blir man på detta sätt hindrad att gifva döttrarna samma undervisning som sönerna, och på så sätt få dessa träda tillbaka, äfven om de ha lika stor begåfning.

Helt visst skulle ock mödrarna vilja bana vägen genom att få till stånd en undervisning, obligatorisk för hvarje kvinna, som skulle förbereda henne för det blifvande kallet som maka och moder. Visserligen vore det lyckligast, om en sådan undervisning

gäfves af mödrarna själfva inom det egna hemmet, men de flesta hem och de flesta mödrar sakna dock förutsättningar härför, och så få de unga gå ut i lifvet ofta till makans och moderns kall, utan kunskap om hur hemmet och barnen skola skötas. Genom undervisning under en tid, då hon blifvit vuxen och mogen för en sådan, borde hon få reda på huru ett hem, äfven om tillgångarna äro små, dock kan göras ljust och lyckligt, huru en förständig husmor kan med ganska litet dock åstadkomma en god och sund näring och först och sist huru de små skola skötas för att blifva sunda och friska människor. Hon bör ock lära känna och förstå, att samhället kräfver af henne, att hon ej sviker sin plikt som fostrarinna för det nya släktet, och att hon, om hon fyller denna, utför en ädel och fosterländsk handling.

Om kvinnan finge hel och full medborgarrätt, skulle hon komma att arbeta för att så mycket som möjligt undanrödja de faror och frestelser, som rusdryckerna föra med sig och för hvilka så många af de unga duka under. Stora skaror af kvinnor arbeta redan nu för detta, men kommer en tid, då de på något sätt kunna nå lagstiftningen och deras arbete sålunda blir mera effektivt, skola helt visst skarorna ökas och krafven på undanrödjan af dessa frestelser blifva allt kraftigare.

Dessa och liknande frågor är det, som för de mera tänkande bland kvinnorna blifvit verkliga lifsfrågor. Det är framför allt för dessa frågor skull, som de så ifrigt framställa kraf på politisk rösträtt och som de såväl enskildt som offentligt vädja till dem, som ha kvinnans frigörelse i sin hand, att de, drifna af sin rättfärdighetskänsla och af omtanke för ett kommande släkte, måtte påskynda kvinnofrågans lyckliga lösning.

Och när de en gång fått sina kraf tillgodosedda, komma de nog att känna huru viktigt det är att lägga sin röst i valurnan. De komma helt visst ej att göra detta förr än de veta huru de riksdagskandidater, mellan hvilka de ha att välja, förhålla sig till de frågor, hvilka för dem äro så viktiga och på hvilkas lösning deras barns lycka kommer att bero.

Lyckas kvinnorna så att bana den väg, som de unga skola gå, lyckas de göra denna mindre farlig och mera rik, då skola kommande släkten välsigna den dag, då åt kvinnan gafs full och hel medborgarrätt, och de skola intyga att, när hon så lyftes upp, blef hon en fostrarinna, som inte blott ville utan också bättre kunde dana ett nytt och ädlare släkte.

A. Sm.

Annonsera i Dagny!

Ett möte om hemarbetet.

Köpenhamn 20 nov. 1909.

Här som öfverallt äro hemarbeterskorna samhällets styf barn. På grund af bristande organisation kunna de ej framställa några löneanspråk, och i sin hjälplöshet bli de lätt ett byte för de s. k. utsvettarne, hvilka förmedla arbetet till de större affärerna. Kvinnorna arbeta hälst i hemmen, och då hyrorna äro låga kunna de göra det i långt större utsträckning än hos oss. När rum och kök kunna erhållas för 10 kr. i månaden, gifves näring åt den redan i folklynnet utpräglade hemkänslan. Men just den isolering, hvori arbeterskan därigenom kommer, är ett hinder för facksammanslutningen. Däremot utgör den just förutsättningen för utsvettnings-systemets florerande.

Största parten af hemarbeterskor tillhör här sömmerskeyrket med dess många olika förgreningar. På 1890-talet företog en känd jurist på initiativ af Dansk Kvinde-samfund en undersökning af de köpenhamnska sömmerskornas löne- och lefnadsförhållanden. Den gaf härresande resultat. Som det mest slående skall jag blott anföra ett förhållande, hvilket därvid kom i dagen: i ungefär en tredjedel af de undersökta fallen förmådde arbeterskorna ej skaffa sig en kost, som i näringsvärde motsvarade hvad som bestods fångarna i Kristianshamns kvinnofängelse. Försök till organisation gjordes efter hand men lyckades i någon mån endast med "de kvindelige Herreskræddere". Dessa ha också tillkämpat sig bättre lön, men i flera af de andra facken har man att notera ett prisfall på lönen, hvilken blir så mycket mera skärande mot den stegring af lifsförnödenheternas pris, som alltjämt äger rum.

Det måste därför hälsas med glädje, att saken åter har tagits upp till offentlig behandling. Det är Dansk Kvindesamfund, som i förening med Nationalrådet har äran häraf.

Till den 19 dennes hade dessa föreningar inbjudit till ett möte om saken, hvilket hölls i den vackra, stilfulla hallen i "Grundtvigs Hus". I den mycket representativa församlingen sågos riksdagsmän såväl som stadsfullmäktige, arbetsgifvare såväl som arbeterskor. Dessa sista i synnerligt stort antal. En särskild prägel fick mötet däraf, att kvinnoorganisationer i de bägge grannlanden understrukt sakens vikt genom att sända ombud. Sverige var representeradt genom fru Wretman (Förening för Sömmerskor) och fru Almqvist (Hemmens Plåtsförmedling).

Det mycket sakrika inledningsföredraget hölls af nationalekonomen fröken Elna Dahlberg. Tal. tvekade icke att beteckna sömmerskorna som misshandlade af samhället. De uppgifter hon lämnade voro hämtade från en utställning af hemarbetsalster, som för några år sedan ägde rum, såväl som från en undersökning som statistiska byrån förra året utförde. Hon fastslog, att en mycket ringa del af varans pris kommer arbeterskan till godo. För en sidenklädning, som betalats med 60 kr., hade arbeterskan endast erhållit 4 kr. Jaketter till 10—12 kr.

kostade 85 öre i sylön. Linnen till 2—3 kr. 26—31 öre o. s. v. Därtill fingo två femtedelar af samtliga sömmerskor gå arbetslösa mer än tre af årets månader. Klädnings- och kappsömmerskor kunde beräkna en timlön, som varierade mellan 4 och 29 öre, linnesömmerskor kunde nå upp till 15, men handsksömmerskor, de sämst aflönade, hade endast 6—8 öre.

I de större länderna hade de sociala fackföreningarna sökt råda bot för motsvarande missförhållanden. De lade vikten på köparens ansvar. Ett kontrakt upprättades med de firmor, som voro villiga att ingå på föreningens fordringar, hvilka varierade efter de olika landens behof. I allmänhet lägges vikt på afskaffandet af öfvertids- och söndagsarbete såväl som på utsvettnings-systemet, och firman förbinder sig att hålla en viss minimallön. Föreningsmedlemmarna åter förpliktiga sig till att betala ordetligt och att lämna sina beställningar i så god tid att forcering af arbetet ej behöfver förekomma. Det har visat sig vara en god reklam för en firma att komma på den "hvita listan" och få bära föreningens märke. Den första föreningen af detta slag bildades 1890 i New-York och har nu filialer på 60 olika ställen inom unionen. I alla större land i vår världsdel finnas nu liknande föreningar. I England har man lyckats genomdriva en af lagen fastställd minimallön. Tal. betecknade sådana föreningar som en social predikan. Köparens vinst, som endast var ideell, ägde sin lön i sig själf. Som det nu är, att otaliga sömmerskor absolut icke kunna existera på sitt arbete utan måste anlita fattigvården, borde denna fattighjälps rätteligen anses såsom gifven åt köparen. Hon föreslog bildandet af en sådan förening, upprättandet af yrkesskolor och anlitaandet af lagstiftningens hjälp för att en minimallön på 25 öre i timmen kunde fastställas. Slutligen meddelades, att D. K. S. tillsatt en kommitté för att uppgöra förslag till lagskydd för hemarbetet.

I den därpå följande ytterst lifliga diskussionen framkom mycket af intresse, hvilket här endast i kort sammandrag kan återgifvas.

Arbeterskorna täflade om att begagna ett så ovanligt tillfälle att få framlägga sina klagomål, och alla som en betygade sin tacksamhet mot de föreningar, som tagit upp saken. De yrkade på att arbetsgifvarna genom lag skulle förbindas att föra register öfver sina hemarbeterskor, det enda sätt, hvarpå man kunde få fatt på utsvettarne. Lönesatserna borde stå anslagna i lagerrummet, där arbeterskan afhämtade sitt arbete. Som det nu är, vet hon aldrig på förhand hvad hon får därför, och hvarje än så ödmjuk fråga därom blir alltid illa upptagen. Äfven önskades sittplatser på lagerrummet, där man nu stående i timal fick vänta på utdelandet af arbete. En af dem framställde en varm vädjan till de närvarande arbetsgifvarna. Det var brukligt, sade hon, att sådana i reklamsyfte införde annonser efter arbeterskor, hvori utlofvades arbete hela året om. Men om någon nappade på kroken och inlämnade ett profstycke, fick hon det besked, att nu skulle hon bara vänta, tills man sände bud efter henne. Och vänta fick hon utan att någonsin höra mer från det hållet. Betänk, sade hon,

hyad en sådan väntan betyder för den, som är utan arbete och bröd.

Ett annat gripande inlägg gjordes af en yngre sömerska. Man bekämpar tuberkulosen som en nationalfiende, sade hon; man offerar stora summor därpå, men man glömmer att angripa det onda i dess rot. Där sitta vi i små, dåligt ventilerade rum, vid en kost, som gör oss undernärda, och i förhållanden i det hela, hvilka göra oss mottagliga för sjukdomen, och där tillverka vi dessa många saker, som sedan spridas i tusentals hem.

Talarinnans eget tärda utseende gaf en sorglig vikt åt de enkla orden.

Som representant för arbetsgifvarna talade Grosserer Klum. Han yrkade på upprättandet af yrkesskolor och på ett kraftigt drifvet organisationsarbete med mål att upprätta fasta lönesatser öfver det hela. Det var konkurrensen, som nu tryckte ned priserna.

Förhandlingarna, som varade i nära tre timmar, ledde icke till affattandet af någon resolution. Dock tror jag, att den vädjan, som här gjordes såväl till köparnes som till arbetsgifvarnes ansvarskänsla samt icke minst till samhörigheten mellan kvinnorna inom olika klasser, icke skall vara förgäfvad.

M. ANHOLM.

Belägringen af Westminster.

Från en af rösträttsrörelsens varmaste anhängare i England, Miss Alice Zimmern, bekant äfven utanför sitt land genom den förträffliga lilla handboken "Women's suffrage in many lands", som hon denna vår publicerat, ha vi erhållit nedanstående artikel, som utgör en sympatiskt hållen framställning af den uthållighet och den uppofringsförmåga af all personlig bekvämlighet som parad med en brinnande entusiasm för deras sak känneteckna de engelska suffragetterna. Utan att på något sätt taga parti för en kampmetod, som i enskilda fall gått utöfver det besinningsfullas och tillåtnas gränser, lämna vi gärna plats i vår tidning för ett refererande af fakta, hvilka ej alltför ofta lidelsefritt omtalats och kommenterats i den dagliga pressen.

Resande, som förliden sommar och höst kommo till London, blefvo icke litet förvånade vid anblicken af parlamentshuset. Vid alla ingångar stodo, sida vid sida med den vakthafvande poliskonstapeln, en eller två kvinnor, hvar och en med en liten pappersrulle i handen. Timme efter timme stodo de där och väntade, tydligt i något direkt ärende. Främlingar kunde tro, att detta var ett nytt slags yrke för kvinnor och att dessa damer hjälpte polisen att bevaka Underhusets fri- och rättigheter. Men en närmare undersökning visade snart, att dessa kvinnor gingo andra ärenden än statens. Hvar och en bar tvärs öfver bröstet ett hvit-, grön- och lilasfärgadt band med inskriften "Women's Freedom League". Bärarinnorna voro ute, det var klart nog, för att begära frihet för sitt eget kön, ej för att försvara brittiska lagstiftare, redan tillräckligt förskansade bakom privilegier och polis-kordonger.

Som de flesta säkerligen veta, har detta års parla-

ments-session slagit rekord i längd. Genom hela den lilla smula sommar, som London begåfvades med, och sedan genom veckor af regn och storm och gråväder har Underhuset fortsatt med sina möten, tillbringande långa dagar och äfven långa nätter med att diskutera budgetfrågan, som redan på förhand var dömd att falla. Mycket medlidande slösades på Huset för dess plikttröhet. Men medan parlamentsmedlemmarna därinne sträckte ut sig och slumrade till i sina bekväma stolar eller intogo förfriskningar i rökrummet och på terrassen, ofta endast visande sig i kammaren, när omröstningsklockan kallade till votering, stodo kvinnor därutanför utan något skydd mot regnet, utan några sittplatser, där de kunde hvila värkande lemmar, utan någon treflig hvilo- och pratstund med vänner. Man har brukat säga, att någon revolution aldrig kan komma att äga rum i London, emedan folkmassan skingrar sig kl. 5 för att gå hem och dricka te. Och engelskor kunna göra en hel del hellre än att försaka sitt te, som hvar och en vet, som har råkat på dem på resor, dignande under bördan af en omfångs- och innehållsrik korg med teattiraljen, eller som sett dem på en bergstopp i en bitande vind koka sitt tevatten på spritlampor. Men till och med tanken på teet kunde icke locka dessa kvinnor från deras post. De stodo kvar genom hela långa eftermiddagen, tills de aflöstes af andra, som gjorde aftonvakten. Då lämnade de trötta skiltvakterna sina band till de nykomna och gingo hem för att hvila sina värkande ryggar till nästa dags ansträngningar. Och den andra omgången ersattes i sin tur af en ny, som tog nattjänstgöringen. Ingen visste huru länge det kom att räcka för natten, vid flera tillfällen bröt Huset icke upp förr än kl. 9 på morgonen. Men äfven då, när de uttröttade ministrarna gingo hem för att få sitt bad och sin frukost, hade de att gå förbi ännu mycket mera uttröttade kvinnor, som stodo vakt vid portarna.

Hvilka voro dessa kvinnor och hvad väntade de på? Denna fråga gjordes af hvarje resande, och hvarje Londonbo kunde gifva svar. De voro medlemmar af Women's Freedom League, en af de två stora suffragett-föreningarna, och de väntade på premiärministern, mr Asquith. De små pappersrullarna i deras händer voro kopior af en petition, där det anhölls, att han skulle mottaga en mindre deputation, som endast begärde att få framlägga för honom nödvändigheten af att frågan om kvinnans rösträtt under någon form fördes fram i parlamentet. En blygsam begäran i sanning, en begäran, som beviljats af kungen af Sverige, Italiens, Frankrikes och flera andra länders premiärministrar. Men de engelska ministrarna ha ingen tid ledig för kvinnornas kraf. Kvinnorna få inte vara med om att välja dem, och de tänka — felaktigt kanhända — att de icke ha makt att bidra till deras störtande. Därför kan man ignorera dem och öfverse deras önsknings. Men genom att handla på detta sätt, gifva de själva det starkaste argument för det berättigade i rösträtt åt kvinnorna.

När de begära att få framlägga en petition, handla dessa kvinnor i öfverensstämmelse med Englands lag.

Rätt att petitionera är tydligt medgifven i "The Bill of Rights" af 1689, och en bestämmelse, som gjordes under Carl II:s regering och som aldrig återtagits, ger hvarje brittisk undersåte rätt att närma sig konungen eller en medlem af Underhuset, förutsatt att vissa förordningar iakttagas. Att petitionera till konungen personligen, hvilket alltjämt göres i flera länder, har fallit ur bruk i England, där suveränen numera nås genom någon af ministären, men rättigheten att vända sig direkt till premiärministern kvarstår alltjämt och är i själfva verket den enda rätt kvinnorna kunna begagna sig af. Männerna kunna på många sätt göra sina önsknningar gällande, de ha inflytande på parlamentet och rösta på dess medlemmar. En röstberättigad man kan i allmänhet få en ledamot att framlägga en fråga eller debattera ett missförhållande i parlamentet; men det finnes ej mera än på sin höjd ett halft dussin män, som skulle besvara sig med att göra detta för kvinnorna. Den enda rätt, som den icke röstberättigade har, är att petitionera, och det är denna rätt, som premiärministern vägrar att erkänna. Dessa långa veckor af fruktlös väntan ha varit ett tillkännagivande för världen af den rättvisa, som mätes ut åt de icke röstberättigade kvinnorna.

Den 5 juli, kl. 8 på aftonen, begaf sig en deputation af deltagare i allmänna möten, som fattat resolutioner till förmån för den kvinnliga rösträtten, till Underhuset med en petition, som de önskade öfverlämna till mr Asquith. Alla förhållningsregler voro iakttagna, att deputationen ej fick överskrida ett antal af tio, petitionärerna gingo ensamma och åtföljdes ej af någon folkmassa, och polisen tillät dem att stanna utanför, medan de väntade på svar på sin begäran. Det blef nekande, premiärministern vägrade att mottaga kvinnodeputationen. Då beslöts det att vänta utanför parlamentshuset, tills deputationen blef mottagen. Vid hvarje ingång stodo en eller flera kvinnor och väntade på mr Asquith för att hejda honom, när han passerade, och begära, att han mottog petitionen. Men mr Asquith hade icke för afsikt att låta sig hejdas. Han begagnade sig af alla möjliga sätt för att komma in osedd. Ibland for han hastigt förbi i en automobil, ibland gick han en bakväg. Ibland sägs det, att han gick rakt emellan skiltvakterna, men så hastigt, att de icke kommo sig för att stanna honom. I hvilket fall som helst, kan han skryta af att under de fyra månader, som belägringen varade, lyckades han att oantastad af oskadliga kvinnor komma in och ut i parlamentet. Englands premiärminister, som gömmer sig för kvinnorna, är en källa till tacksamt skämt i alla tidningar, och när han för någon tid sedan skulle hålla ett tal i Sheffield, "fördes han in i staden", skriver en tidning, "som en packe kontraband. Det fanns en tid då den brittiske premiärministern var stolt öfver att visa sig för folket — och nu! I sanning, det är icke värdigt premiärministern för detta stora rike att smygga sig undan eller infinna sig helt oväntadt likt en clown i en julpantomim".

Under de fyra långa månader, som denna "episka belägring", som Daily News kallar den, varade, såg man medlemmar af Women's Freedom League, hvilka aflöste

hvarandra, genom flera långa nätter och dag efter dag hålla vakt, understundom uppmuntrade genom sin vördnadsvärda ordförandes, mrs Despard, närvaro eller genom besök af medlemmar från Men's League for Women's Suffrage eller genom hälsningar af för saken vänligt sinnade parlamentsmedlemmar, hvilka gingo in och ut. Ena kvällen voro alla skiltvakterna fattiga arbetskvinnor, vid ett annat tillfälle vid universitet graduerade kvinnor i sina ämbetsdräkter eller återigen sjuksköterskor i hvita förkläden, utvisande huru allmänt utbredd fordran på rösträtt är bland Englands arbetande kvinnor.

Ändtligen, när de fyra månaderna voro slut och när man kunde göra en hopsummering af 14,000 timmars tålig väntan, beslöt "The Freedom League" att använda kraftigare medel. Under valet i Bermondsey den 28 oktober skaffade sig tvänne medlemmar af föreningen tillträde till vallokalen och höllde en frätande vätska i valurnan i afsikt att göra valedlarna oläsliga och att hindra rösträkarna i deras arbete. Ett tillvägagångssätt, som många ansågo dumt och utan någon mening och hvilket inbringat utöfvarna starkt tadel. En mindre ögonskada, som olyckligtvis och af en händelse därvid tillfogades en af tjänstemännen, öfverdrefs och utgafs för ett uppsåtligt attentat, och mycket af den popularitet, som vunnits genom långa veckors tålmodig väntan, förlorades genom detta på en enda dag. Men äfven de, som klandrade mest, måste dock medgifva, att felet låg hos regeringen, som öfverlagdt gäckade engelska kvinnors önsknningar och böner och som lärde dem, att tålmod och långmodighet endast belönas med tillåtelsen att hålla på att tålmodigt vänta ända till det tröstlösa slutet.

ALICE ZIMMERN.

Annons.

Drottning Wiola

är nu kommen direkt från Palestina och är ett af naturens största under, hvars make ej finnes på hela jorden. Den lefver i århundranden och åter århundranden utan tillsyn eller skötsel. Den håller sig alltid lika grön och fin, vinter och sommar, under högsta värme och värsta köld. Denna lifslevande planta, som på sitt hemspråk heter *evigt lif*, skall ej saknas af rik eller fattig. Finaste födelsedags-, namnsdags-, lysnings- och bröllopsgåfva. Pris pr st. 2 kr., 2 st. 3: 75, 6 st. 9 kr. Missnöjd köpare återfår pengarna. Sändes franco mot postförskott eller insänd likvid. Frimärken äfven. Plats- och resagenter, manliga och kvinnliga, antagas äfven å de minsta platser. Begär prospekt! Adr.: Importör *L. Holmqvist*, Östersund.

OBS.! Efterså alltid att då Viola köpes genom annan person mitt namn finnes å bruksanvisningen, då är den äkta och garanterar jag, lifs lefvande. Ingen konstgjord blomma eller tyskt kram.

Pröfva
Gahns

NORMAL

Skrif- & Kopie-Bläck

Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej botten-sats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

Bríet Bjarnhédinsdóttir Asmundsson.

När arbetet för kvinnorörelsen kommit till en viss punkt och nått en viss utveckling har i de olika länderna alltid samma oafvisliga kraf framträdtt — att få ett eget pressorgan för rörelsen för att på ett kraftigare sätt föra saken framåt, sprida idéerna och bearbeta opinionen. Också se vi alla, eller så godt som alla, civiliserade länder äga en eller flera kvinnotidningar och tidskrifter. Från alla håll bära de tryckta bladen bud om huru lifskraftigt och målmedvetet arbetet bedrifves från kvinnornas egen sida för att föra deras sak framåt.

Äfven från det lilla Island, isoleradtt som det ligger därute i ett nordligt haf, kommer kvinnornas tidning, »Kvennabladid», och berättar — på ett oförståeligt språk, ehuru så nära befryndadt med vårt eget — om huru arbetet för häfdandet af kvinnans ställning och rättigheter äfven där kräft det tryckta ordets kraftiga hjälp, ordet, som innesluter idéerna och samtidigt bevingar dem, sänder ut dem i vidare och vidare kretsar.

Där, som på så godt som alla håll, är det en kvinna, som står i spetsen för denna ansvarsfulla del af arbetet i sitt lands kvinnorörelses tjänst. Sedan 15 år tillbaka har nu Bríet Bjarnhédinsdóttir utgifvit de isländska kvinnornas tidning, »Kvennabladid».

Huru hon kom därtill, berättar hon själf i ett intressant bref till den danska tidningen »Kvindestemmeretsbladet», ur hvilken vi låna nedanstående.

»Jag är född», skrifver hon, »den 27 september 1856 på en gård på Nordlandet. Min fader var hemmansägare.

Från min tidigaste barndom måste jag taga del i allt arbete vid gården och äfven sköta de yngre syskonen. Men mest af allt hade jag håg för läsning, som min hälsa var ganska ömtålig, hade jag ej någon stor lust för det ansträngande arbetet utomhus. Jag var ej glad, när jag om somrarna tillsammans med min äldsta bror måste drifva fåren upp på

fjället och vakta dem där hela dagen. Om jag emellertid blott kunde få en bok med mig, glömde jag snart alla förtretligheter. Böcker fick jag af prästen och på några andra håll; min fader hade också några stycken.

Min första artikel skref jag, då jag var 17 år gammal. Icke en gång min mor visste något om det. Den handlade om flickskolor och de svårigheter, som möta unga kvinnor som längta efter grundligare och gedignare utbildning. När jag tolf år senare för en tidning skref om »Kvinnornas ställning och rättigheter», använde jag en del af denna artikel. Ingen kvinna hade någonsin förr hos oss skrivit något i denna riktning, och jag hade naturligtvis gjort det under ett antaget namn. Artikeln väckte stort uppseende, man gissade förgäfvat på hvem som hade skrivit den, tills en af mina vänninor kom till Reykjavik och fick se den, då hon igenkände manuskriptet, som hon sett hos mig.

Den enda skolundervisning jag åtnjutit var under en vinter i en flickskola i Reykjavik. Så gärna jag än skulle velat fortsätta i denna skola, måste jag erkänna, att det utbyte jag hade af min skolgång var mycket ringa. Och några andra flickskolor existerade ej då på Island.

År 1887 kom jag till Reykjavik. Den 28 dec. höll jag mitt första föredrag om kvinnornas ställning och rättigheter. Det var också det första föredrag, som hållits af någon kvinna här i landet. Det var egentligen skalden, legationsrådet Grimur Thomsen, som väckte tanken hos mig att göra det. Jag hade aldrig tänkt på möjligheten att hålla ett föredrag. Jag talade med min fästman, redaktör Valdemar Asmundsson, om det, och han rådde mig till att göra det.

Hvad jag var rädd och nervös!

Det skulle också göras affär af mig, skalden och dåvarande redaktören Jan Olafsson förde in mig på

estraden och introducerade mig. Han ställde mig midt framför publiken, och jag trodde jag skulle dåna af sinnesrörelse. Men då jag hade talat en stund, värmdes jag af mitt ämne. Jag kommer ännu ihåg några pojkar från Latinskolan, som sutto alldeles framför mig och skrattade. Jag såg rakt på dem och sade, att hvarje okunnig skolpojke tror att han bättre förstår sig på politik än hvarje kvinna, huru begåfvad hon än må vara och huru noggrannt hon än satt sig in i hvad hon talar om. Jag talade länge, och jag såg leendet försvinna från de unga männens läppar, och när jag slutade brakade det löst af handklappningar.

Tidningarna hade icke nog af beröm för mig.

År 1888 gifte jag mig, och de första åren deltog jag just icke i något utanför hemmet. Jag hade mina barn att sköta, och hemmet kräde alla mina krafter. Min man frågade mig vid denna tid, om jag ej hade lust att gifva ut en tidning motsvarande den danska »Vort Hjem». Men jag ansåg, att jag ej kunde åtaga mig redaktionen. Det var ej förr än 1894, som jag tog upp tanken.

Men ända från det året har jag nu redigerat »Kvennabladi». Till att börja med ämnade jag hufvudsakligen taga upp frågan om barnuppfostran, skolsaker och en del andra angelägenheter, men ej partipolitik, religion och nykterhetsrörelse.

En annan kvinnotidning startades emellertid, som utom sjäfvä kvinnosaken tog upp de af mig utelämnade frågorna. Den upphörde dock efter några år. Jag ansåg då, att det var min plikt att ändra »Kvennabladi» program och göra det till organ för kvinnorörelsen, hvilket det också sedan alltid varit.

Sistliden sommar reste jag rundt om i landet på en föreläsningsturné för Kvinnorättsföreningen i Reykjavik, som stiftats för två år sedan och hvars ordförande jag är. Aldrig hade jag vågat hoppas på att det fanns så mycken beredd jordmån för kvinnosaken på Island. Och aldrig förr hade jag vetat, att »Kvennabladi» artiklar hade gjort så mycken nytta för saken, som jag nu verkligen fann. — — —

Det som gjort mig till en kvinnosakens förkämpe är den orättvisa skillnad, som ända från födelsen göres mellan flickor och gossar, män och kvinnor. Mina bröder fingo lof till en massa saker, som nekades oss flickor. De hade tillåtelse att läsa och skriva, när vi skulle sticka, spinna, karda, laga mat, hålla våra egna och deras kläder i ordning o. s. v. Tjänarinnornas lön utgjorde endast tredjedelen af tjänarnes. Och hvad nöjen beträffar, så ålades oss flickor en mängd förbud, då gossarna fingo vara med om hvad de ville.

Vi fingo icke en gång åka skridsko, inte heller skida utför backar m. m. Vi fingo ej rida ut ensamma — det var okvinnligt. Men vi skulle passa upp på bröderna, bädda deras sängar, stå till reds åt dem — och få otack till lön.

Jag stod alltid på tjänsteflickornas sida, då de voro missnöjda, jag förstod, att de hade skäl till det.

Ja, det är mina äldsta bröder först och främst, som gjorde mig till »kvinnosakskvinna».

Så slutar Bríet sitt bref, och det ger oss åtskilligt att tänka på. Inom sjäfvä familjen, redan i gossarnas och flickornas ställning gent emot hvarandra, återfinnas samma missförhållanden, som sedan ute i lifvet skola kännas ännu mera tryckande än hvad de voro det för den uppväxande unga kvinnan, hviken, när hon reflekterar öfver sakernas ordning, naturligtvis frågar sig hvarför bröderna få intaga en privilegierad ställning. Hos Bríet Bjarnhédinsdóttir väckte redan detta en flammande indignationskänsla, som sedan dref henne in i arbetet för en för kvinnor och män likberättigad ställning. Hon har varit outtröttlig i detta arbete. Hon har suttit på hästryggen och ridit från by till by på Island och bildat rösträttsföreningar, hvilka tillsammans med den af henne i Reykjavik stiftade Kvinnorättsföreningen sammanslutit sig till ett nationalförbund, som åter anslutit sig till den Internationella Alliansen. Det är tack vare hennes ledarskap och det energiska agitationsarbete, som hon satt i gång, som de isländska kvinnornas kommunala rösträtt utvidgats äfven till valbarhet och som 4 kvinnor redan sutto som stadsfullmäktige i Reykjavik 23 dagar efter sedan lagen gått igenom för denna stads vidkommande. Hon har fört fram kvinnorörelsen i Island till den största lifaktighet; antalet medlemmar i Kvinnorättsföreningen är nu öfver 400, ett stort medlemsantal på Island, när man betänker den ringa folk-mängden, spridd öfver långt ifrån hvarandra skilda ställen, mellan hvilka kommunikationen går på hästryggen genom obbyggder.

När man granskar den bild af Bríet Bjarnhédinsdóttir, som vi ha varit i tillfälle att här återgifva, läser man i de beslutsamma dragen och den fasta blicken de yttre tecknen på den okufliga energien och den viljans fasthet, som gjort henne till den framgångsrika ledarinnan af kvinnorörelsen på Island. Den vackra isländska dräkten skänker något af fornordisk sagostämning åt den vakna nutidskvinnan.

E. K—n.

Till Dagnys läsekrets i landsorten.

Som Dagny önskar vara ett enande band mellan Sveriges kvinnor samt har till sitt mål att tillvarataga allas intressen på skilda platser, få vi härmed uppmana våra läsarinor i landsorten att de, för att underlätta denna vår uppgift, ville till tidningens redaktion insända sådana notiser, som utöfver lokalintresset innehålla saker af vikt för kvinnorörelsen i dess helhet.

”Familjeflickan”.

Brefragment funnet i släktarkivet

af

Jenny Engelke.

(Forts. fr. föreg. nummer.)

Kvinnorna måste sy sina kläder själfva och det under kammarpigans insiktsfulla ledning. Utom »hemmaväfdt», ylletyger, bomullstyger och »bombasin» hvilket då ej stod till att få köpa, sydde man äfven klänningar af siden, träflor, nanking och engelskt kattun eller »sits».

Linnesömnad besörjdes af husfrun själf med tillhjälp af döttrarna. Ända ifrån den ädla grefvinnan på det höggrefliga slottet i vårt närmaste grannskap och ned till dagakarlsens hustru, sömmade de alla — af hollandslärfv eller blaggarn (blångarn) — skjor- tor åt make och barn.

Vissa tider kom ortens förnämsta skomakare med gesäller och slog sig ned i »verkkammaren» nere på gården, och nu skulle förfärdigas skodon åt hela huset.

Fina, s. k. »vända» skor åt herrskapet jämte slit- skor; samt dessutom gröfre skodon, becksömskor och »svenska kängor» åt tjänstefolket, som hade detta »på lön», jämte kläder af ull och lin.

Medan dessa s. k. »gärningsmän» vistades i gården, hade jag som äldsta syster ett stort ansvar med att tillse, att småbröderna ej allt för ofta listade sig ned till »verkkammaren» för att där från någon mörk vrå kunna lyssna till de vidunderliga berättelser, som »mäster själf» eller någon af hans konstförfarna gesäller relaterade från sina gesällvandringar. Ehuru jag skulle utföra rollen af »vaka-öfver», hände det nog att jag, lockad af glaskulans mystiska sken, styrde mina steg till verkkammaren, icke för att taga reda på smågossarna utan för att lyssna och fångas af de underbara sagorna och äfventyren från främmande land, som förtäljdes med stor dramatisk kraft, helst af »mäster själf», när han »slagit upp språklådan». Hända kunde ock, att där föredrogs en visa, »tryckt i år», »på ynkelig och behagelig melodi», hvilken sedan länge genljöd i gården från kök, stallar och loge.

När segelsömmaren kom till gården räknades ock för en stor händelse. Och den gamle f. d. flaggstyrmannen, som varit med i krig och nu sydde segel, visste att genom sina skildringar så uppelda mina små bröder, att de alla ville med ens kasta grammatiken på elden, genast gå till sjös och uppsöka fienden, hvarhelst han månne vara att finna. Alla dessa historier fick jag sedan i andra hand, utom när jag af en lycklig tillfällighet någon gång själf fick besöka »tackelkammaren».

Ehuru vårt lif förnämligast var upptaget af »detta lefvernets omsorger», visste vår mor ställa så, att

vi ej gingo helt miste om att förkofra oss i bokligt vetande.

Underligt nog hade hon själf af *sin* far fått undervisning i att skriva och något räkna — högst ovanligt då för tiden — och därför påbjöd hon, att husets informator hvarje dag, timman mellan 12 och 1, i hennes egen kammar skulle undervisa oss flickor i dessa ämnen.

Franskan, det då gängse talspråket, hade vi från tidigaste barnår lärt oss pladdra af ett gammalt fruntimmer, »fransyskan» kallad, hvilken min mor vid sitt gifte tagit med från sitt föräldrahem för att af henne lära den tidens finare broderier och prydnadssöm. Denna »fransyska» blef hos oss till döddagar, och som hon till stor nytta för oss aldrig lyckades lära sig vårt språk, hade vi henne att tacka för att vi sedan med nöje kunde umgås med de många franska emigranter, som efter franska revolutionen öfversvämmade hela den civiliserade världen och af hvilka flera sökte sig väg till vårt land och uppehöll sig på vår ort.

Som vår far utom landtgodts och järnbruk äfven ägde fartyg, som gingo på utrikes orter, ansåg han nödigt att vara språkkunnig. Och när så lyckligt föll sig, att vår bruksläkare, som efter pommerska krigets slut flyttat öfver till Sverige, blef road af oss barn och föreslog att undervisa oss i tyskan, fingo vi den stora förmånen att både läsa och tala detta språk. Vi kunde snart för att spara vår fars svaga ögon föreläsa de tyska avisorna för honom. Äfven kunde vi i våra uppväxtår ännu mera draga fördel af vårt goda grannskap, det greffliga fideikommisset, där ett rikhaltigt bibliotek förvarades och välvilligt uppläts till vårt begagnande.

Vår mor, som alltid varit svag för boken, hade först som gift vågat tillfredsställa denna sin smak, då i hennes ungdomstid hvar och en af hennes kön blef utsatt för hån och löje, ifall hon så gick utom sin bestämmelse att hon läste andra böcker än huspostillan och psalmboken.

Då hon vid sexton års ålder blef bortgift, såg hon i sin mans rum för första gången — en karta. Sedan, så snart han var borta, hade hon smugit sig ditin för att med läroboken i ena hand och pek- pinnen i den andra leta sig väg »jorden rundt». En olägenhet var dock, att som kartan hängde högt på en vägg, måste hon för att hinna till »höga nord- den» stiga upp i den nedanför stående skinnklädda soffan. Detta medförde alltid en viss fruktan och bäfvan i tanke på att husets fru skulle blifva öfver- raskad och befinnas fördjudad i studier. Tänk hvil- ken oerhörd skandal!

(Forts. och slut i nästa nummer.)

Sprid Dagny!

Litteratur.

Herm. Heijermans: Diamantstaden. Öfvers. från holländskan af Ernst Lundquist. Alb. Bonniers förlag. Stockholm, 1909.

Af de böcker af skönlitterär karaktär, som hålla sitt ändlösa tåg öfver bokhandelsdisken, är det få som hålla det litterära intresset så fångat som Diamantstaden. Den som tröttnat på alla väsenlösa och målade skuggor, på alla uppstyttade och klippta pappersdockor, som öfverbefolka den senmoderna litterära marknadens romaner och noveller, möter här ändtligen människor af kött och blod.

Diamantstaden är en bok med sidor vimlande af färgdjupa och mänskligt målade episoder, med detaljer af öfvertygande bredd och med en sanning, som intet har att göra med fantasikonst. Herman Heijermans är en äkta representant för fullblodsrealisterna, en författare som aldrig tvekar om färgen; en författare med styrka till att se och styrka till att skriva ned hvad han sett.

Utan tvekan skildras i Diamantstaden drag för drag den fattigaste och uslaste judebefolkningens lif i judekvarteret Uilenburg i Amsterdam. Från Eleazars så ytterst melankoliskt färgade framställning af resan öfver hafvet till den praktfullt målade eldsvådan i bokens slut — gifven med beundransvärd bredd. De uppträdande gestalterna äro så fyllda af lif och blod, att en kvinnofigur, tecknad som flyktigt staffage i en af de första sidornas taflor, bränner sig fast i minnet. Själ en dyster figur, tecknad mot en alltigenom dyster och tyngande bakgrund, vore det bättre att ha kunnat glömma henne, men hon är fastetsad och skall ihågkommas, när hon åter visar sig — tecknad på samma flyktiga, uppblussande sätt på en af de sista sidorna i boken, och äfven då medtagen endast i förbigående. Hon visar sig blott dessa tvänne gånger, blyxtlikt belyst, framskymtande ur ett mörker, hvarom vi ingenting få veta, men hon är ett prof på Heijermans förmåga att med blott ett par penndrag framkalla idéfölj, på hans förmåga att oförberedt och plötsligt kunna koncentrera uppmärksamheten. Det är verklighet, het, vital verklighet, som möter oss på hvarje sida i Diamantstaden. Verkligheten, skildrad af en som själf stigit ned i det sociala helvetets djup och som allvarligt och utan öfverlägsenhets deltagande beskriver de där kämpande sjä-larnas mystär och misär. Det är ej Zangwills konstfulla figurer med sitt ofta konstlade ljus och sin påtagligt utarbetade gestaltning, eller Goldschmidts genomförda utmejsling af hvarje öde — Diamantstaden fullbordar inga öden. — Den är en räcka sinsemellan egentligen sammanhangslösa taflor, med Rembrandtskt ljusdunkel öfver bjärt framhåfda episoder och gemensamt förbundna endast af nödens och eländighetens purprande blodstrimma. Lifvet — det öfvertygande lifvet själf, inlyftadt på en liten boks hvita sidor; lifvet sedt med vidöppna omutliga konstnärsoögon. Skräckscenerna, hvilka som vådeld blossa fram ur Ghattots hemska mörker, komma oss att blekna och låta oss jämra oss i hjärtat, men låta oss äfven beundra den säkra hand, som målat dessa sidor af blod

och tårar. Men hur direkt Heijermans skildrar sina gestalter, vidrör han dem med varsam hand; han är en i själen bedröfvad skildrare af de olyckliga, de förtryckta, af de okunniga och de förtappade.

Diamantstaden är ett dristigt studium af människolif, och innehåller taflor målade med brinnande och aldrig sviktande intresse och med en realists heta färg och genomarbetade detaljkonst.

Boken är som litterär produkt öfverlägsen, som skildring ur lifvet förfärande.

Maria Jouvin.

Insänd litteratur.

Evangeliska Fosterlandstiftelsens Förlagsexpedition, Stockholm: **Praktisk utläggning af psaltaren.** Af teol. d:r *Emil Taube*. Aukt. öfvers. från originalets fjärde uppl. af *Frans Johansson*. Häft. 3—5. — **Doktor Bøedeker och hans lifsgärning i Ryssland och Sibirien.** Bearb. efter engelskan af *Elsa Ribbing*. — **Ugandas »hvite arbetare».** En berättelse om Alexander M. Mackay. Af *S. L. Fahs*. Öfvers. från engelskan. — **Du har segrat, galilé.** Berättelse af Marie Burmester. Bem. öfvers. — **Elisa.** Af Rev. *F. S. Webster*. Bem. öfvers. af *A. Anderberg*. — **Bilder och tankar.** Af *M. v. O.* Öfvers. från tyskan. — **Guds visa ledning.** Själfbiografi. Af *Editha M. Ewing*. Aukt. öfvers. af *E. Hg.* — **Stugornas vän.** Berättelser för barn. Fjärde samlingen. Af *Hanna Frosterus-Segerstråle*. — Missions-skrifter. 34. **Bref från Chicholi** till missionsvännerna från Margit Andersén och Gertrud Lindberg, Zenanamissionärer. — **Frideborg.** Folkkalender för 1910. Utgifven af *B. Wadström*. 44:de årg. — **Julgåfvan 1909.** Illustrerad jultidning för hemmet. — **Julkårfven 1909.** Illustrerad jultidning för barn.

Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Lyrik.** Valda dikter af *E. N. Söderberg*. — **En flickas ära.** Novell af *Gustaf Ullman*. — **Kan nykterhetsfrågan lösas utan totalförbud?** Ett reformprogram, framlagdt af d:r *Ivan Bratt*. — **Handledning i sexuell undervisning och uppfostran.** Af d:r *Julia Kinberg* och d:r *Alma Sundquist*. Med första pris belönad täflingsskrift.

A.-B. Skånetryckeriet. Malmö: **Majken.** En bok om prostitutionen. Af *Wilh. Hagqvist*.
Folkskolans Barntidnings Förlag (Stina Quint), Stockholm. **Julklassen 1909.** Sjuttonde årgången. — **Guldslottet.** Barnens julbok 1909, N:r 11. — **Lilleputt.** Barnens lilla julbok 1909, N:r 7. — **Rosengull.** Tilläggshäfte till Lilleputt. Andra årg. — **Trisse.** Barnens lilla julklapp, 1909, N:r 3. — **Meli.** Berättelse af Selma Lagerlöf. Tilläggshäfte till Guldslottet 1909.

Fyra barn i Biskra. Sagor och verklighetsskildrigar af *Anna Maria Roos*. — **Kejsarprinsen som inte kunde leka** m. fl. sagor för små och stora barn af *Julia Svedelius*.
A.-B. Folkskolans Väns förlag, Stockholm. **Julklockan 1909.** Trettonde årg. — **Snöhvít.** Barnens julkalender 1909. Tionde årg. — **Lilla Sessan.** Småttingarnas julkalender 1909. Femte årg. — **Hemmets kalender.** Läsnig för uppfostrare i hem och skola 1909. Trettonde årg.

Föreningsmeddelanden.

Uddevalla F. K. P. R. hade den 17 nov. ett talrikt besökt samkväm, hvarvid fröken Signe Wollter från Trollhättan höll ett orienterande föredrag om "Kooperationen". Därefter valdes fru Gertrud Zachau till centralstyrelseledamot. Sedan te intagits, afslöts festen med afsjungandet af åtskilliga sånger, bland andra "Svenska kvinnors medborgarsång".

I Malmö F. K. P. R:s styrelse invaldes, förutom de i föregående veckas nummer nämnda medlemmarna, äfven fröken Emma Jeppson. Ett ofullständigt meddelande orsakade att hennes namn icke kom med i notisen.

Lilla Edets F. K. P. R. hade lördagen den 20 dennes sitt ordinarie höstsammanträde och valdes till styrelse för nästa kalenderår: Fröken Hanna Gerdtzson ordf., omvald, fröken Frida Kjellberg v. ordf., nyvald, fröken Ellen Jonsson sekr., omvald, fröken Ellen Wessman skattmästare, omvald, samt fröknarna Bertha Tellander och Hil-dur Kjellberg, nyvalda, och fru A. Hansson, omvald.

Efter sammanträdets slut vidtog samkväm med tesupé.

Samkvämsafton i Stockholms F. K. P. R. I den hemtrefliga samlingslokal, där Aktiebolaget Hemtrefnad här-bergerar kvinnoföreningar och sällskap, som vilja söka en tillfällig tillflykt i det stora "kvinnornas hus" Öster-malmsgatan 11, samlades sistlidne fredag ett 60-tal in-tresserade rösträttskvinnor "för nytta och nöje". Stock-holms F. K. P. R. hade nämligen till ett enkelt samkväm inbjudit sina "ombud", de damer, som förestått föreningens byrå samt andra för "handlingens propaganda" intresse-erade föreningsmedlemmar. Fröken Signe Bergman inledde den städe aktuella frågan om "det personliga i röst-rättsarbetet". Bland de många sätt att spela rollen af ljusbringare i vårt — trots allt — ganska vintermörka land rekommenderades bl. a. följande initiativ: "Res aldrig på järnväg utan rösträttslitteratur, lägg flygblad i kupéerna, och uttråkade resenärer kasta sig öfver den erbjudna andliga födan, fastän det är kvinnorösträtt" och vidare: "husarbete", d. v. s. man går som i masspetitionens da-gar ur hus och i hus, exempelvis i våra förstäder och på landsbygden, och lämnar flygblad och talar för saken. Sedan fröken Bergman energiskt framhållit den obestr-idliga sanningen, att "vår rösträttsfråga är precis så aktuell som vi göra den", vidtog en liflig diskussion om medel att nå målet, den största möjliga aktualiteten, hvarefter en enkel supé under angenäm och kamratlik stämning intogs.

Mariestads F. K. P. R. firade den 21 nov, sin fem-årsdag med en enkel högtidlighet. Denna började å Högre flickskolans samlings-sal, som var fullsatt af för-eningens medlemmar samt utomstående — äfven herrar — genom att föreningens ordförande, fru Florén, hälsade de närvarande välkomna samt i korthet redogjorde såväl för resultatet af F. K. P. R:s verksamhet under de gångna åren som för hvad man därpå hoppades för framtiden. Där-efter höll seminarieadjunkten fru Welander från Skara föredrag öfver ämnet "Kvinnan och hemmet". När detta vid half 8-tiden var slut drog sig ett 50-tal af sällskapet ut till hushållsskolan, där festligheten avslutades med en enkel supé samt ett par timmars samkväm.

Vid supén tackade fru Florén fru Welander för det hon så vänligt hörsammat föreningens anhållan att när-vara och tala vid denna fest, hvarpå fru Welander sva-rade. Därpå frambar fru Florén ett varmt tack till för-eningen för den hedersgåfva, hvarmed denna på förmid-dagen uppvaktat sin nitiske ordförande.

Till såväl fru Florén som fru Welander hade buket-ter öfverlämnats vid festens början.

Falu F. K. P. R. hade tisdagen den 23 nov. sitt mycket talrikt besökt årsmöte å Stadshotellet, Falun. Fröken Signe Widell höll därvid ett med värme framsagdt kåse-rande rösträttsföredrag, hvarefter hon särdeles fint och vackert uppläste Selma Lagerlöfs Mamsell Fredrika. Ett tjugotal nya medlemmar inträdde i föreningen. Under det angenäma och lifliga samkväm som följde på mötet föredrog fröken Widell åtskilliga humoresker och Frö-dingsvisor.

Strömstads F. K. P. R. hade den 24 nov. höstsam-manträde, hvarvid förrättades val af styrelse, revisorer m. m. för nästa kalenderår. Den afgående styrelsen åter-

valdes med undantag af fru Elisabeth Crafoord, som för närvarande är bosatt i Stockholm.

Den nyvalda styrelsen består af fröken Ingrid Nilsson, ordf., fru Amanda Hauge, v. ordf., fröken Hilma Nor-mann, sekr., fru Trina Hansson, v. sekr., och fru Magda Retzius, kassör, (nyvald).

Till styrelsesuppleant valdes fröken Maria Karlson och fröken Frida Dahlgren, och till ledamot i centralstyrelsen fröken Ingrid Nilsson med fröken Hilma Normann som suppleant.

Revisorer blefvo fru Magna Hall och fröken Tyra Johansson samt fröken Gerda Hauge suppleant. Till pressombud återvaldes sekreteraren. Härefter lämnade ordf. en mycket intressant redogörelse för det första allmänna svenska kvinnorösträttsmötet i Stockholm den 18 och 19 juni.

Att justera protokollet utsågos fröknarna Olga Hjelmström och Ingrid Grönvall. Sex sparbössor tömdes och inne-höllo tillsammans kr. 9: 33. Fem nya medlemmar ingingo i föreningen. Antalet medlemmar är nu 70.

F. K. P. R. i Kristianstad hade den 26 nov. ordinarie höstsammanträde under ordförandeskap af fröken Anna Möller. Därvid förrättades val af styrelse m. m. Till medlemmar af styrelsen omvaldes fröken Anna Möller, fruarna Ella Billing, Elsa Stål och Alma von Porat samt fröken Anna Jönsson; nyvalda i stället för fröken Thora Pihlstrand och fru Frida Lejfert, som ej önskade bli om-valda, blefvo fru Anna Liljekrantz och fröken Elisabeth Nilsson. Till styrelsesuppleant omvaldes folkskollärarinnan Johanna Persson och nyvaldes fröken Anna Wenster. Till medlem af centralstyrelsen utsågs fru Ella Billing med frö-ken Alma Olin som suppleant.

Som gäst närvar vid sammanträdet fru Augusta Ton-ning från Ronneby, hvilken höll föredrag om kvinnoröst-rättsrörelsens historia. En inom föreningen nybildad damkör under ledning af fröken Gerda Sporrström lät under det på förhandlingarna följande angenäma sam-kvämet flera gånger höra sig, och samtliga nummer mot-togos med lifligt bifall. Fru Louise Carlsson utförde en del musiknummer.

Fru Kjerstin Lundberg hade målat en smakfull de-koration, "Jus suffragii", såsom gåfva åt föreningen, och kommer densamma att pryda möteslokalen vid föreningens sammanträden.

Linköpings F. K. P. R. hade den 25 nov. anordnat ett föredrag i Sexuell hygien för kvinnor". (Föreläsare: d:r Anna-Clara Romanus) med sär-skild afsikt att sprida kunskap i detta ämne till de bre-dare samhällslagren. Ett så stort antal kvinnor hörsam-made inbjudningen, att, ehuru lokalen rymde 800 perso-ner, dörrarna måste stängas för de sist kommande. Före-draget åhörde med spänd intresse och mottogs med tack-samma applåder.

Rättelse. Till artikeln "Ett förbisedt 50-årsjubileum" har författarinnan fogat en not, hvari hon omnämner, att några bref, ur hvilka hon meddelar citat, ställts till hennes för-fogande genom "brefvens ägarinnas, fröken Sigröd Leijon-hufvud, älskvärda tillmötesgående". Vi ha blifvit om-bedda upplysa, att ett litet missförstånd föreligger, brefven tillhöra icke fröken Leijonhufvud utan härads höfding Axel Olivecrona i Uppsala, hvilken för ett särskildt ändamål för tillfället ställt dem till fröken Leijonhufvuds disposition.

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

Bildad, duglig flicka,

kunnig i matlagning, linnesömnad och allt, hvad som hör till ett hems skötande önskar på nyåret plats i familj. Svar till Karin Ohlsson, Ryd.

SMÅSKOLLÄRARINNA önskar under ferien, 15 dec.—15 febr., plats i familj för att mot fritt vivre undervisa mindre barn eller deltaga i husliga sysslor. Svar till "A. K.", Lidköping.

PLATS i familj såsom lärarinna önskas till vårterminen af ung, något undervisningsvan flicka med afgångsbetyg från 8-klassigt läroverk. Svar till "Vårterminen 1910" Kristianstad p. r.

18-årig 8-kl.-elementarbildad flicka önskar plats som hjälp och sällskap eller att undervisa minderåriga. Svar till "Pålitlig", Alingsås.

VÄRDINNA, bildad, musikalisk, belevad och hushållskunnig samt kompetent att juste förestå ett godt hem söker anställning nu eller senare. Svar märkt "Förstklassiga referenser" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b. inom 8 dagar.

VÄRDINNEPLATS sökes af underdtecknad. Innehaft mångårig plats i stads- och landthushåll, goda betyg och rek. Svar till Elin Elfstadius, Skeppsbron 6, Gefle.

PLATS som värdinna i ungarls-hem önskas af 27-årig flicka. Naturligtvis fullt hemmastadd i och van vid allt hvad som hör till ett ordentligt hems trefnad. Svar med uppgift om löneförmåner torde sändas till "S", Falun p. r.

HUSHÅLLSVAN, i matlagning, bakning, husliga bestyr, bildad enkel flicka söker plats. Goda rek. Svar "Sparsam", Sv. Telegrambyrå, Stockholm.

SOM husföreståndarinna eller hjälp i större hushåll söker duglig flicka plats nu genast eller på nyår. Svar till "Huslig", Norrköping p. r.

UNG, bättre flicka önskar plats som elev i affär. Villig deltaga i husliga göromål. Någon lön önskas, dock fästes mest afseende vid vänligt bemötande. Svar tacksamt inom 8 dagar till "Familjemedlem", Eslöv p. r.

UNG folkskollärrarinnan önskar under julferien (2 mån.) plats i finare familj, att mot fritt vivre deltaga i hushållet. Är villig att undervisa i folkskoleämnen och musik. Svar till "G. E. K. R.", adr. Alsheda.

FINNS där någon läkare, som för sin verksamhet behöfver ett biträde, ej examinerad sjuksköterska. Äger vana och stor fallenhet vid sjukvård. Så äfven i ett hems skötande. Svar med uppgift om löneförmåner till "M", Lund p. r.

UNG flicka från landet önskar plats i godt hem, att få lära hushåll. Svar märkt "Genast", Annonsb. Ö. Larng. 1, Göteborg.

Lärrarinnan önskar under ett par månader af julferien mot fritt vivre plats i familj såsom hjälp åt frun eller att läsa med barn. Önskar anses som fam.-medlem. Svar före 1 dec. till "25" Seffle p. r.

Guvernans.

Ung flicka, som genomgått 8-klassigt elementarläroverk, önskar nästa vårtermin plats i familj för att undervisa mindre barn i vanliga skolämnen och musik. Referenser på begäran. Svar till Ruth Hallén, Arentorp.

Lärrarinnan, frisk, glad och arbetsam önskar plats under ferien 1 dec.—1 febr. att lära hushåll. Villig deltaga i andra göromål. Van i sömnad och handarbeten. Fritt vivre. Svar till "Lärrarinnan", Rya, Wessigebo.

Förlofvad flicka, 27 år, önskar plats i enkelt men ordentligt hem, där tillfälle finnes att få lära hushållet för att med husmoderns tillhjälp utan jungfru sköta hemmet, mot fritt vivre och helst någon lön. Önskar bli ansedd som familjemedlem. Önskvärdt vore äfven om någon ungdom finnes. Svar märkt: "Vänlighet och sällskap", Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

UNG bildad flicka, frisk och stark, van vid alla sysslor inom ett hem, road af arbeten och sömnad söker plats genast. Genomgått hushållsskola med högsta betyg. Utmärkta vitsord från föregående plats. Svar till "Nov.", 1909", Södertälge p. r.

27-årig flicka önskar genast plats som husföreståndarinna i prästhus eller annan bildad familj, helst där husmor saknas och om tillfälle kunde gifvas att något få ägna sig åt egna studier. Sökande har genomgått kurs i hushåll och är kunnig i allt, som hör till skötandet af ett bättre hus. Svar snarast till "Smäländska, A. J. T.", Växjö, p. r.

SOM kamrater önska två bättre flickor platser i godt hem, helst i Skåne. Genomgått hushållsskola, kunniga i matlagning, bakning, sömnad. Goda betyg från föregående platser finnes. Svar till Frkn Hilma Larsson, Linnégatan 3, Göteborg.

LEDIGA PLATSER.

Epidemisköterskeplatsen

för Grönskåra läkaredistrikt med tjänstgöring inom Kråkmåla, Fagerhult och Bäckabo socknar, Kalmar län, är till ansökan ledig att tillträda 1 jan. 1910. Lön 600 kr., jämte 1 kr. dagtrakt, fria resor vid tjänstgöring. Ansökan jämte tjänstgöringskompetens och åldersbetyg insändes före den 10 dec. d. å. under adress A. Erikson. Grönskåra.

Att såsom värdinna

förestå ett fint aktadt ungarls-hem i residensstad sökes en yngre bildad, helst språkkunnig, musikalisk dam. Lön efter öfverenskommelse. Svar med bifogade betygsskrifter, ref. och foto torde insändas märkt "Jurist i Norrland" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

SOM HJÄLP OCH SÄLLSKAP i hem på landet önskas enkel, anspråklös flicka med glad lynne och vänligt sätt, musik-, något kunnig i handarbeten och klädsömn. Svar med löneanspråk till "Godt hem", Östra Kyrkogatan 19, 1 tr., Norrköping.

ILITEN TJÄNSTEMANNAFAMILJ på landet får bättre flicka plats genast att förestå hemmet under husmoderns sjukdom samt tillika vara sällskap åt denna. Svar med löneanspråk till "Elf", Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

Lärrarinnan.

Vid Majornas Elementarläroverk för flickor önskas för vårterminen 1910 en vikarierande lärarinna i matematik på högsta stadiet samt svenska, naturkunnighet och räkning i lägre klasser. Kompetens: Högre Lärarinneseminarium eller motsvarande. Lön efter 1,400 kr. pr år. Ansökningar insändas före 20 december till skolans föreståndarinna, Karl Johansg. 16, Göteborg, (S. T. G. 30257)

England.

Gymnast med högsta betyg från Kungl. Centralinstitutet, kompetent att praktiskt och teoretiskt undervisa kvinnliga elever i friskgymnastik och folkdanser samt biträda vid patientbehandling, får plats på institut från den 18 jan. Lön 525 kr., allt fritt för de första 6 mån. Stadigvarande från sept. God engelska. Fäktning önskvärd. Ansökning på engelska med betygsskr., foto. och ålder ställes till fröken Julian, Anstey College, Erdington, Birmingham.

PLATS finnes genast vid industrisamhälle på landet för skötsel af enkelt men godt hem af därtill kvalificerad fruntimmer. Jungfru finnes. Referenser önskas. Svar med vitsord och löneanspråk jämte fotografi till "Tjänsteman", under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

ANSPRÅKSLÖS bättre flicka, musikalisk, frisk, glad och hurtigt sätt, får genast plats i svensk familj i England, att gå frun tillhanda i alla i ett hem förekommande göromål, samt hjälpa barnen med pianolektioner. Svar med fullständiga upplysningar jämte ålder (ej under 20 år) löneanspråk. foto, märkt "M. E.", adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f.v.b.

BÄTTRE flicka, omkring 30 år kunnig i matlagning och inom ett hem förekommande göromål, får plats i 2 personers hushåll. Svar till "God familj", Allmänna Tidningskontoret, Uppsala.

HUSLIG, gladlynt, barnkär och musikalisk flicka, som vill deltaga i vården af 2 mindre barn och sömnad samt vara en ung husmoders hjälp och sällskap erhåller väl aflönad plats på landet där jungfru finnes. Svar ätt. af foto och betyg sändes under adress "Familjemedlem 1909", Linköping p. r.

Undervisningsvan lärarinna, som genomg. småskoll.-sem. och hälst läroverk, samt kunnig i att undervisa nybörjare i musik får plats på landet instundande vårtermin att läsa med tvänne barn om 7 och 9 års ålder. Svar med uppgift om lönepret., betygsskrifter samt foto, sändes till Iwarsson, Bjuråker.

Flicka med god uppfostran från bildadt hem, huslig och ordentlig samt något kunnig i sömnad, villig att deltaga i alla förekommande sysslor och vara husmodern till sällskap, kan få plats i ämbetsmannafamilj. Svar, ättföljdt af rekommendationer, fotografi och uppgift om löneanspråk till "Hem", Lund, p. r.

Modebyrå,

Drottninggatan 81 A, 2 tr.

Stockholm.

A. T. Brunkeb. 719. R. T. Vasa 261.

meddelar råd

vid val af damtoalletter, färger, modeller m. m., vid ordnandet af våningar, dekorerer för fester m. m. Uppköper modevaror för damer i landsorten. Moderat arvode.

Fru A. Beijer, kl. 11—5.

Gynna

Dagnys annonsörer!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

**Deposition
&
Sparkassa**

5%

**KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.**

Rekvirera!

Rekvirera!

MAJKEN

En bok om

Prostitutionen

Af WILH. HAGQVIST.

Pris 1 Krona.

Rekvireras från H. MÖLLER,
Studentgatan 46, Malmö.
Återförsäljare hög rabatt.

Filip Holmqvists
Handelsinstitut
Norra Allég. 7, Göteborg
FRÄMSTA OCH STÖRSTA
ENSKILDA HANDELS-
LÄROVERKET I LANDETS
FRÄMSTA HANDELSSTAD.

3—400 elever årligen. 15—20 aka-
demiskt och praktiskt bildade lärare.
Begär vårt 40-sid. illustr. program.
Vårterminen börjar den 14 jan.

(S. T. G. 30057)

Nya

**Nådhammarhemmet
Djursholm**

Riks Djursh. 122. A. T. Djursh. 52
erbjuder klena och nervösa perso-
ner ett lugnt och stilla hvilohem.
Pris pr dag 5—8 kronor.

Sårbehandling.

Till att göra **sjuka och inflam-
merade sår rena och friska** är
Fil. Dr P. Håkansson's Salubrin
det pålitligaste medlet. Icke endast
vid **liggsår, brännsår** m. fl. sår-
nader, utan äfven vid många fall af

lupus- och tuberkelsår

har vid Salubrinbehandling åstad-
kommits botande.

Ehuru med hvarje flaska Salu-
brin åtföljer beskrifningen om Sa-
lubrins utspädning och användning,
bör man tydligen allrämest vid svå-
rare fall, icke underlåta att af lä-
kare förskaffa sig speciella föreskrif-
ter. Allmänheten varnas mot ef-
terapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-,
Specieri- och Färgaffärer. Partila-
ger hos Geijer & Co, Stockholm.

För kapitalister, särskildt fruntimmer, har det länge varit ett ön-
skemål att kunna öfverlämna värden af sina vär-
depapper och skötseln af sina affärer åt någon person eller institution,
som med absolut säkerhet förenade punktlighet och noggrannhet i
utförandet af det anförtrodda uppdraget äfvensom prisbillighet. En
sådan institution är

**Stockholms Enskilda Banks Notariatsafdelning
(Lilla Nygatan 27, expeditionstid 10—4),**

som under garanti af **Stockholms Enskilda Bank** åtager sig vård och
förvaltning af enskilda personers och kassors värdepapper.

Exempel 1. Om en person hos Notariatsafdelningen deponerar
obligationer, inkasserar Notariatsafdelningen vid förfallotiden kuponger
och tillhandahåller deponenten influtna medel. Vidare efterser Nota-
riatsafdelningen utlottningar af obligationer och underrättar deponenten
i god tid, ifall en denne tillhörig obligation blifvit utlottad, samt läm-
nar förslag till ny **placering** af det ledigblifna kapitalet.

Exempel 2. Om inteckningar deponeras hos Notariatsafdelningen,
underrättar Notariatsafdelningen gäldenären därom att räntorna å inteck-
ningarne skola till afdelningen inbetalas, hvarefter de medel, som in-
flyta, till deponenten redovisas. Vidare tillser Notariatsafdelningen, att
inteckningarna blifva i vederbörlig tid förnyade. Om en hos afdelnin-
gen deponerar inteckning genom underlåten förnyelse skulle förfalla,
ersätter **Stockholms Enskilda Bank** därigenom uppkommen skada.

Förvaringsavgift: 50 öre för år per 1,000 kronor af depositionens
värde, dock ej under två kronor.

MELI

berättelse af
SELMA LAGERLÖF
med sex bilder i färg af
Gerda Tirén.
Pris 25 öre.

Julklappen

med många
färgplanscher.
Sjuttonde årg.
Pris 25 öre.

**Fyra barn
i Biskra**

af
Anna Maria Roos.
Pris 1:25.

Guldslottet

Elfte årg.
Kart. upplagan 128 sid.
Pris 1:25.

Kringstående böcker för
barn och ungdom ha
nu utkommit på

Folkskolans

Barntidnings förlag
(Stina Quint.)

Guldslottet

Elfte årg. Skolupplaga.
— 96 sid. —
Pris 65 örc.

Lilleputt.

Sjunde årg.
Pris 25 örc.

Trisse,

Tredje årgången.
Pris 15 öre

Svenska författare.

Deras lif och verksamhet
skildrade för barn och ung-
dom af
Marie Louise Gagner.
Pris inbunden 1:25.

Rosengull,

Andra årgången.
Sagor af **Anna Wahlenberg**
och **Harald Östenson.**
Pris 25 öre.

Kejsarprinsen

som inte kunde leka
af
Julia Svedelius.
Pris 1 Krona.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98. Allm. tel. 82 11.

Rodenstamska

Slöjd- och Hushållsskolan

Hudiksvall.

Husmoderskurs. Skolkökslärarinne-
kurs. Slöjdläroinnekurs. Hemslöjds-
och Växtfärgningskurs.

7 meter mörkblå Damcheviot tjock stark
vintertvåra 70 cm bred finnes äfven i svart,
grå, brun eller röd färg till 4,20. Blustyg
2,9 met. prima velourflanell, 70 cm. bred i
100-tals vackra mönster, som vanligen kostar
75 öre m. erhålles till 1 kr., 10 bitar 9,80.
Rosatvills till underkläder, kraftig stark vara
32 öre met., do extra prima skår eller blå
äfven passande till herrkalsonger 0,40 met.
Tillskrif Otto Oskarson, Gamla Kungs-
holmsbrogatan 23 A., Stockholm.

**Kvinnliga
arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m.
Muntliga och skriftliga
upplysningar genom
**Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,**
54 Drottninggatan.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Fri medborgarinna — bättre fostrarinna. Af *A. Sm.*

Ett möte om hemarbetet. Af *M. Anholm.*

Belägringen af Westminster. Af *Alice Zimmern,*

Briet Bjarnhédinsdóttir Asmundsson. Af *E. K—n.*

“Familjeflickan“. Breffragment funnet i släktarkivet. Af
Jenny Engelke.

Herm. Heijermanns: Diamantstaden. Rec. af *Maria Jouvin.*

Insänd litteratur.

Föreningsmeddelanden.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**